

ЗАМАН

Газета издается на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: zamankbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Оноу

Россейни Президентини резерв фондундан ахча бёлюнюрюкдю

Владимир Путин Президентини резерв фондундан саулукъ сакълау учреждениялагъа ахча бёлюню юсюнден буйрукъга къол салганды. Анга кёре Нальчикде психоневрология диспансерни (РПНД) тынгылы ремонтна 17 987 400 сом бёлюнюрюкдю.

www.kremlin.ru

«Къабарты-Малкъар Республиканы уугъа барыргъа эркилик берилген жерлеринде уучулукъну суйгенлеге эмда аны спорт тюрлюсю бла кюрешгенлеге уугъа чыгыуну болжалларына чек салыуну эмда аланы тюрлендириуну юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2015 жылда 14 сентябрьден 131-УГ номерли Указына тюзетиу кийириуну юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

1. «Къабарты-Малкъар Республиканы уугъа барыргъа эркилик берилген жерлеринде уучулукъну суйгенлеге эмда аны спорт тюрлюсю бла кюрешгенлеге уугъа чыгыуну болжалларына чек салыуну эмда аланы тюрлендириуну юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2015 жылда 14 сентябрьден 131-УГ номерли Указына быллай тюзетиу кийирирге:

2-чи пунктун жангыдан былай жаргъа:

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2016 жыл 15 июль, №83-УГ

«2. Къабарты-Малкъар Республиканы уугъа барыргъа эркилик берилген жерлеринде уучулукъну суйгенлеге эмда аны спорт тюрлюсю бла кюрешгенлеге уугъа чыгыуну болжалларын бу халда тохташдырыргъа: къабаннга – 1 октябрьден 31 декабрьге дери; къояннга -1 октябрьден 31 январьге дери;

2. Бу Указ официальный халда басмаланган кюнден башлап кючюне киреди.

Ю. КОКОВ.

КЕНГЕШ СКФО-да социал-экономика айныуну вопросларына къаралгъанды, хайырланылгъан энергоресурсла ючюн тёлеулени халы сюзюлгенди

Пятигорск шахарда РФ-ни Президентини СКФО-да толу эркинликке келечиси Сергей Меликовну эм энергетика жаны бла министрни Александр Новакны башчылыгъында видеоконференция халда кенгеш бардырылгъанды. Анда СКФО-да социал-экономика айныуну вопросларына, хайырланылгъан энергоресурсла ючюн тёлеулени халына къаралгъанды. Аны ишине КъМР-ни Башчысы Юрий Кокков да къатышанды эм сёлешгенди.

Къабарты-Малкъарда хайырланылгъа берилген энергоресурсла ючюн борчлары кетериу бла байламлы иш тири бардырылынады. Республиканы толтуруучу къырал властьларына, муниципал районлары эм шахар округлары жер-жерли администра-

цияларына тёлеулени жыйыуугъа, озгъан жыланы борчларын кетериуге, отлукъ-энергетика комплекс эм жашау-журт коммунальный мюлк организациялагъа кеслерини ишлерин тынгылы толтуруугъа эс бурургъа буюрулгъанды.

Кенгешни эсеплерине кёре, профильли министерстволагъа бла ведомстволагъа энергоресурсла ючюн борчну азайтуу жаны бла жумушлары жыйымдыкъ планын жашаууга тири кийирирге кереклиси чертилгенди. Видеоконференцияны ишине КъМР-ни Правительствоосууну Председатели Мусукланы Алий да къатышанды.

КъМР-ни Башчысыны эмда
Правительствоосууну
пресс-службасы.

Митинг

Халкъ поэтни хурметин кёргендиле

Тюнене Къабарты-Малкъар Республиканы халкъ поэти, Социалист Урунууну Жигити, РФ-ни бла КъМР-ни Къырал саугъаларыны лауреаты Алим Пшемахович Кешоковну туугъан кючюне жораланып, аны эсертмесине гюлле салыу болгъанды.

Жауун жауа тургъанына да къарамай, алайгъа кёпле келген эдиле. Аланы араларында КъМР-ни Правительствоосууну Председателини орунбасары Владимир Битоков, башха жамауат эм политика къуллукъчула, культурада бла искусствода ишлегенле эмда поэтни чыгармачылыгъын суйгенле. Жазыучу туугъан Чегем районну эмда Шалуска элли келечилери да бар эдиле. Хар бирини да къолларында - къызыл гюл

къысымла. Майданда Алим Пшемаховични назмуларына жазылгъан жырла эшитилгендиле.

Алайда митинг да башланады. Аны КъМР-ни культура министри Мухадин Кумахов ачханды. «Алим Кешоков фахмулу адам эди, чынты эр киши. Аны тили байыкъландыруугъа салгъан кыйыны бир заманда да унутулукъ туюлду. Поззиясыны хайырындан къабарты адабият, суратлау чыгармачылыкъны бютюн бийик даражасына жетип, байыкъланып, битеудуния литературагъа къошулгъанды дерге боллукъбуз. Туугъан жерини тарыхын, фольклорун да дурус билгенди», - дегенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Хорлам

Марияны бийикликлери

Москва областны Жуковский шахарыны «Метеор» стадионунда женгил атлетикадан Россейни Кубогу бардырылгъанды. Анда бизни жерлешибиз, белгили спортчу Мария Кучина алтын майдалны алгъанды.

Ол экинчи кереден эки метрлик бийикликке секиргенди, ол а бюгюнюлукде дуняда экинчи быллай улуу кёрюмдю. Аны бла эришген Алтай крайдан Наталья Аксенова уа 1,8 метрден улуу бийикликни алалмай къалгъанды.

Специалистле оюм этгенден, сезонну аллындан бери Кучина усталыгъын ёсдюре баргъаныны сылтау ол тренери Геннадий Габрилян бла хазырланууну ахшы программасын сайлагъанларындады.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны БУЙРУГУ

2016 жылда Къабарты-Малкъар Республиканы Къыраллыгыны 95-жыллыгын байрамлауга тынгылы хазырланар эмда аны тийишлисича бардырыр муратда:

1. 2016 жылда Къабарты-Малкъар Республиканы Къыраллыгыны 95-жыллыгын байрамлауга хазырлануу эмда аны бардырыу жаны бла къурау комитет къуаргга эмда аны къауумун бу буйрукъга къошулган тизмеге кере къабыл кёрюрге.

2. Къурау комитет 2016 жылда

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Ю. КОКОВ
Нальчик шахар, 2016 жыл 20 июль, №58-РГ

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2016 жылда 20 июльда чыгарылган 58-РГ номерли буйругу бла къабыл кёрюлгенди

Къабарты-Малкъар Республиканы Къыраллыгыны 95-жыллыгын байрамлауга хазырлануу эмда аны бардырыу жаны бла къурау комитетни КЪАУУМУ

Кодзоков М.М. – Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны Администрациясыны таматасы (къурау комитетни председатели)

Говоров С.А. – Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели биринчи орунбасары – Къабарты-Малкъар Республиканы эл мюлк министри (къурау комитетни председатели орунбасары, ыразылыгына кере)

Жанатайланы С.А. – Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели орунбасары (къурау комитетни председатели орунбасары, ыразылыгына кере)

Алакаев А.М. – Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгына кере)

Альгудов Ю.К. – бийик билим берген «Х.М.Бербеков атлы Къабарты-Малкъар къырал университет» федерал къырал бюджет билим беруу учрежденианы ректору (ыразылыгына кере)

Амшкова Ф.К. – «Къабарты-Малкъар Республиканы профсоюз организацияларыны биригиу» Союзну председатели (ыразылыгына кере)

Асанланы А.О. – Къабарты-Малкъар Республиканы саулык сакълау министрини къуллугун толтурган

Битоков В.М. – Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели орунбасары

Губашиев З.Г.А. – Къабарты-Малкъар Республиканы промышленность эмда сатыу-алуу министри

Дадов М.А. – Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели биринчи орунбасары

Емузова Н.Г. – Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели орунбасары – Къабарты-Малкъар Республиканы билим беруу, илму эмда жаш тёлону ишлери жаны бла министри

Казанчева Л.Б. – Къабарты-Малкъар Республиканы Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла къырал комитетини председатели

Калов З.А. – Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны бла Правительствоосуну ишлерини управляюшиси

Кануников В.А. – Россей Федерацияны Президентини Шимал-Кавказ федерал округда толу эркинлик келечисини аппаратыны Къабарты-Малкъар Республикада баш федерал инспектору (ыразылыгына кере)

Кудаев А.М. – Къабарты-Малкъар Республиканы Транспорт эм связь жаны бла къырал комитетини председатели

Кумахов М.Л. – Къабарты-Малкъар Республиканы культура министри (къурау комитетни жуапплы секретары)

Курашинов А.В. – Къабарты-Малкъар Республиканы Граждан обществовну институтлары бла байламлыкъла къурау эмда миллетлени ишлери жаны бла управлениясыны башчысы

Лихов З.А. – Къабарты-Малкъар Республиканы финансла министри

Рахайланы Б.М. – Къабарты-Малкъар Республиканы экономиканы айнытуу министри

Ромашкин И.К. – Къабарты-Малкъар Республикада ич ишлени министри (ыразылыгына кере)

Текушев А.А. – Чегем муниципал районну жер-жерли администрациясыны къуллугун толтурган (ыразылыгына кере)

Тутуков А.М. – Къабарты-Малкъар Республиканы къурулуш эмда жашау журтла-коммунал мюлк министри

Тюбейланы А.И. – Къабарты-Малкъар Республиканы урунуу, иш бла жалчытуу эмда социал къоруулау министри

Уяналаны К.Х.М. – Элбрус муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгына кере)

Уштов А.В. – Къабарты-Малкъар Республиканы спорт министри

Шогенов Ш.Х. – Къабарты-Малкъар Республиканы Архив службасыны башчысы

Ячный И.В. – Прохладна муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгына кере)

БАЙЛАМЛЫКЪЛА

Жангы завод сюеуню юсюнден келишимге сентябрьде къол салынырыкъды

Россейни бла Къытайны келечилери Къабарты-Малкъарда полиэтилентерефталат чыгъарлыкъ завод ишлеуно юсюнден келишимни хазырлагандыла. Анга жыйырма деменгили къыралны Къытайда Ханжжоу шахарда быйыл 4-5 сентябрьде бардырылыкъ тюбешилеринде къол салынырыкъды.

Бытыр декабрьде КъМР-ни Правительствоосу, Етапаны келечилери, къытайлы къы-

рал корпорацияла да республиканы жеринде промышленность комплекс къурауню юсюнден келишимге къол салгандыла. Бу проектке кере полиэтилентерефталат, терефталат эмда уккус кислота чыгъарлыкъ предприятяла, шешалада ичер суулануу производствосуну къуаргга белгиленеди. Аны жашауда бардырыуу КНР-ни Миллет энергетикалы администрациясы себеплик этерге айтханды.

Проект аш-азыкъ, женгил промышленностьну айнытыуу, республиканы экономикасына къошакъ инвестицияла тюшерлерине уллу себеплик этерикди. Аны хайырындан 2 мингден аслам ишчи жер къуараллыкъды, битеу бюджетлеге тюшген файданы ёлчеми ёсерикди.

ТАСС-ны материалларына кере.

Къурулуш

Жашау журтлагъа къошулганды

Къабарты-Малкъарда быйылгы жылы биринчи жарымда жюз минг квадрат метрден аслам жашау журтла ишленгенди, деп билдиреди КъМР-ни статистика эсеплени чыгъаруучу службасында.

Предприятяла, организацияла эм адамла кеслери

къармашып, бу кезиуде республикада 790 жангы фатар ишленгенди. Ол а, башача айтханда, 109,8 минг квадрат метр болады. Озган жылы бу кезиуде ишленгенди, сагъынылган кёрюмдю 5,2 процентге кёбейгенди.

Элдеде 24,5 минг квадрат метр жашау журтла берилгенди.

диле хайырланууга. Ол да, озган жыл бла тенгледиргенде, 7,2 процентге асламды. Адамла кеслери ишлеген жашау журтланы ёлчеми уа 100 минг квадрат метрге жетерге аз къалады. Ол а бу кезиуде хайырланууга берилген жашау журтланы битеуно ёлчегенди 91 процентни болады.

Халкъ поэтни хурметин кёргендиле

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

КъМР-ни Жазуучуларыны союзуну правленини председатели **Беппайланы Муталип** да Алим Кешоков адамлыкъ шартны бийикде тутхан инсанладан болганын чертип айтханды. «Ол халкъ поэт Къулииланы Къайсын бла уллу шуёхлыкъ жюрютгенди. Аны багъалы да кёргенди. Анга жоралап «Бир жырыны эки къанаты» деген назму да жазганды», - деп, аны кёлден айтханды Беппай улу. Ол поэтни жашауудан, чыгъармачылыкъ ишинден дагыда кёл юлголе келтиргенди.

Жазуучу, тарыхчы, алим **Олег Опрышко** Кешоковну уруш жылланы кезиуде поэзиясын эсге салганды. «Ма ол къазауатда Къайсын бла тюбешип, ахыр кюнлерине дери къарындашла болгандыла. Алим Пшемахович жаланда поэзия бла чекленип къалмай, прозада да унутул-

мазча ыз кёйганды. Аныча адамыбыз болганы бек уллу насыпды, байлыкъды. Чыгъармалары аны атын ёмюрлюк этгенди. Аны биз, бизден сора келген тёлюле да унутмазла», - деп, ол да поэтни бир назмуусун кёлден айтханды.

Филология илмуланы доктору, профессор **Адам Гутов** а жазуучуну СССР-ни Литфон-

дунда ишлеген заманында плеге кёз-къулак болганын белгилегенди. «Прозасы аны чыгъармачылыкъын бютюн байлыкъдырганын ол жазгъан тогуз романы шагъатлыкъ этеди», - деп, аладан бир къауумун санаганды: «Чудесное мгновение», «Долина белых ягнят», «Сломанная подкова», «Корни». Сейирлик назму

жыйымдыкларыны да сагъынганды: «Плечом к плечу», «Земля добра и винограда», «Кубок неба», «Свет в окне».

-Аны чыгъармачылыкъын толу тинтирча алимле чыкъсала, ол бек бай материалды. Бизни аны кёрюрге, аны бла ушакъ этерге насыбыз тутханды. Биз андан кёл затны билгенбиз, юйренгенбиз, - дегенди ол.

Чегем районну администрациясыны башчысыны орунбасары **Хасан Одижев** да Алим Пшемахович алаи райондан болганы бла анда жашаганла ёхтемленгенлерин айтханды. Анга аталып бир талай иш бардырыллыгыны да билдирип, жыйылганланы алага къатышыргга чакъырганды.

Ол кюн поэтке хурмет этип келгенде, дагыда Шалушкада аны къабырына гюлле салгандыла.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратла авторнудула.

Белгилеу

Бизни намыслы ынналарыбыз

Черек районда узакъ ёмюрлю адамладан жыйырма бла тёртүсю жашайды. Ала 15 июльда тууган кюнлерин белгилегендиле. Аланы араларында 80 эмда 85

Бизге сизни бай жашау сынауугуз хар кюнубюзде да керекди, ёсюп келген тёлөлени ариу кылыккылы, намыслы юйретиуде сизни магъанагыз

белгилегендиле. Огъары Малкърда жашагъанла Хозаланы Фатиматха, Эндрейланы Рамазанга, бабугентчиле Каркаланы Аминатха, Османланы Мариям-

Бёзоланы Майрусхан.

Жанзилят Кагазеева.

Фрийланы Маират.

жыллары толганла да бардыла. Таматаланы алгъышлап, муниципал кыралыну жержерли администрациясыны башчысы Муртазланы Борис письмола эмда ахча саугъала жибергенди. «Сиз уруш жылланы кыйынлыгын сынагъансыз, акъылбалык да болгунчу оюлган шахарланы, эллине аягы юсюне салыну кыолга тири алгъанланы санында болгъансыз. Республикабызны, районубузну да халк мюлкюн айнытууга кыйын салгъансыз, кыайда ишлесегиз да, бет жарыккылы урунгансыз.

айтып-айтмазча уллуду. Мындан ары да кийик саулукул болуп, тууганларыгызны, тудукларыгызны тегерегигизге жыйып, кыуанч бла жашагыз!» деп жазылады алада. Къашхатаудан Атабийланы Тамара, Геуюкланы Фатимат, Черкесланы Галина, Бабугентден Заныколаны Зулейхат, Тауценланы Фатимат бла Лиза, Атабийланы Фаризат, Аушигерден Алийланы Зурият, Кулина Ардавова, Данизат Ашибокова, Османланы Лида, Фрийланы Маират, Хаужан Черкесова, Гудаберт Журтов кеслерини 80-жыллыкларына

гъа, Къубадийланы Зухурагъа, Аушигерден Мугаз Бербековха, Хусей Шхагапсовеге, Жемталардан Жанзилят Кагазеевагъа, Герпегежден Биттирланы Чакулашха, Бёзоланы Майрусханга уа секен беш жыл толганды. Юбилярла да районну оюучуларына, аланы эсгерип, дайым да кёз-кыулак болуп тургъанлары ючюн жорек ыразылыкларына билдиргендиле, деп жазыдыла бизге районну администрациясыны пресс-службасында.

М.АДИЛОВА.

Шимал Кавказ кюн сайын

Жамауат организациаланы магъаналарын кётюре

Къарачай-Черкесде «Архыз-XXI» 3-чю шимал-кавказ граждандар форум ачылганды. Быйыл анга коммерциялы болмагъан организациаладан, басма органладан, власть органладан, эксперт къауумладан да 300-ден артык адам къатышды.

«Кавказ» ЦСК-ны таматасы Владислав Никонов айтханнга кёре, «Ючюнчю сектор- адамлагъа шарт болушлукъ этиу» деген теманы сюзерге федерал арадан спикерле да чакъырылгандыла. Мында биринчи кере кёрмочле да къурылкъдыла. Алада граждандар обществону институтлары СКФО-да ишлерини юслеринден толу хабар билерге онг боллукъду.

Алты чеченли спортчу - олимпиадалы жыйымдык командабызда

Ала быладыла: Анксчу Адлан Абдурашидов, эркин тутушуучу Анзор Болтукаев, классикалы тутушуу бла кюрешген Ислам-Бек Альбиев, Ислам Магомедов бла Ибрагим Лобазанов, штангачы Адам Малигов. Эсигизге салайык: Россейни Олимпиада комитети Рио-де-Жанейрода боллукъ эришулеге кыраланы атында барлыкъ спортчулары тизмесин басмаганды. Ары 387 адам киреди.

Дагъыстанда - Маданиятны бла тиллени кюню

Ол республиканы башчысы Рамазан Абдулатиповну башламчылыгы бла тохташдырылганды, кеси да жыл сайын 21 октябрде байрамланырыкъды. Жаш тёлону ана тиллерин билерге кёллендирген башха проектеле, ол санда кинолентала, мультфильмле кыурауға, дуняа литератураны чыгъармаларын кёчюрюуге, дерс амалла жарашдырууга себеплик этиликди, деп билдиргендиле Миллетлени ишлери жаны бла министриводан.

Тойда машиналары азайтыргъа чакъырганды

Ингушетия Республиканы башчысы Юнус-бек Евкуров тойда техниканы санын къысхартырга кереклисин айтханды. Ол акъыл этгенден, кыуанчда юч машина да тамамлыкъ этерикди.

Кесини ол оюун башчы Интернетде той машиналары хаталарында болгъан эки аварияны кёргенден сора Жамауат къоркъуусузлукъну советинде туура этгенди. Аладан биринде водитель, башхаланы озама деп, машинасын терк сюрюп, жолдан тайганды эмда тешден энишге кетгенди.

Танг жер эсепге тюшмегенди

Шимал Осетияда ырысхыга бла жерлеге инвентаризация этилгенде, эл молк жерледен 32 минг гектары эсепге алынмаганы тохташдырылганды. Аладан 15 мингине уа юридический жаны бла бир тюрлю къагъыт жарашдырылмаганды.

-428 жер участканы юсюнден Росреестрде бир тюрлю шарт жокъду, аренда келишимле да этилмегендиле, болсада аланы иги кесеги хайырланылып турады, -дегенди республиканы ырысхы жаны бла кырал комитетини башчысы Руслан Тедеев. Ол айтханнга кёре, ачыкъланган гектарла элде жер къытыккылы кетериге онг берликдиле.

Тазалыккыны кыолгъа алгъандыла

Кисловодскда жаш адамланы тири къаууму курорт шахарны тизгинин жыйынуу кыолга аллыкъ «Блеск» деген отряд кыураганды. Ол ишлерин а Жаш тёлю араны мекямныдан башлагъандыла. Аны тийресин тазалагъанлары эмда тапландырылганы бла кыалмай, къабыргъаларын да жарык бояула бла боягъандыла.

-Биз бу ишибизге ай сайын жамауатны да къатышдырылыккыбыз, шахарчылары бизни бу башламчылыгыбызга къошулурга чакъырбыз, -дегенди Жаш тёлю араны директору Юлия Сидорова.

Фермерлени интернет-тюкен бирикдиргенди

Астрахань областыны фермерлери жангы интернет-тюкенни юсю бла бардырадыла сатууларына. Аны юсюнден область администрацияны пресс-службасы билдиргенди. Тюкенни иелери аладан алгъан продукцияны качествосуна бек сакъдыла эмда астраханьчылары кертти эмда таза ашарыкыла бла жалчытыргъа, аланы тюзюнлей юйлерине жетдирерге айтадыла.

Бу ишни башламчылары айтханнга кёре, ол тюкенни юсю бла кеслерине абериле алып тургъанла элли адамгъа жетгендиле. Ала кыруу багъаланы учузлукларына угъай, алгъан затларын алага терк жетдиргенлери да ыразыдыла. Тюкен бла 15 фермер молк бла областыны беш району ишлейдиле.

ЭКОНОМИКА

Жашырын урунуудан къачан къутулаллык болурбуз

Бизни кыралда отуз миллион чаклы бир адам жашырын урунадыла. Аланы законлу халга кыалай кёчюрюрге боллукъду деп къырал къуллукчулары башлары сагъышха къалганды.

Алло, гараж!

"Урунурга къолларындан келген адамланы 40,3 проценти бююнлюкде жашырын экономикада ишлейдиле. Башхача айтханда, аланы саны 30 миллион адам болады", - дейди Россейни халк мюлкю эмда кырал службаны академиясыны социал-политика мониторинг бла кюрешген арасыны башчысы Андрей Покида. Ол айтханнга кёре, бу адамланы кеп къалмай онеки проценти официальный экономикагъа арталлыда къатышмайдыла, бирсилери уа айлыкъ хакъларыны бир кесегин конвертледе аладыла неда эсепге турмай, къауум жерледе ишлейдиле. Юч жыл мындан алгъа жашырын урунганланы саны 44,5 процент окъуна бола эди. Алай экономикада болум осалына кетгени бла бир-бирле къошакъ ишчи жерлерин тас этгендиле.

Сагъынынлган ишчиле эки къауумгъа бёлунендиле: 18-21-жыллыкыла эмда жыл санлары 60-дан атлагъанла. Арт кезиуде абаданыракъланы саны кёбейгени белгилерчады. Аны сылтауу - правительствону урунган пенсиячылары тёлелерине кошмазгъа деген оюууду.

Быллай экономикагъа гитче бизнес аслам къошумчулукъ

этеди. Сёз ючюн, фатарлагъа ремонт этиу бла кюрешген бригадала, репетиторла, таксистле, сабийлеге къарагъан няняла асламысында эсепге турмай ишлейдиле. "Гаражниклени" (быллай жерледе иш ачханланы) уа энчи белгилерчады. Социал тинтиуле бла кюрешген "Хамовники" фонд, сегиз регионда болумну сюзюп, быллай тохташдырганды: онюч шахарда 325 гараж-кыруулуш кооперативледе 16 мингден артыкъ производство кыурагъанды. Алада битуде да 50 мингден аслам адам урунады!

Гаражлада мебель этедиле, машиналары жангыртадыла, шиллик кыуурадыла, татлы затла бишердиле. Быллай мекямланы бир-бирлери уа жашау журтлагъа тюлендирдиле. Жер-жерли властыла "гаражникиге" асламысында тиймейдиле.

Адамла быллай жерледе жашау этерге онг табаргъа кюрешгенлери кыолайсызлыккыны азайтыргъа, аны бла бирге социал къауугаланы болдурмазгъа да себеплик этеди. Дагъыда бир игиси - аладан жолланы жамаргъа, парклары тапландырыргъа ахча тилерге боллукъду. Академияда тергегенлерине кёре, жаланда бир жылны ичинде быллай жерледе сурамы бегирекда уллу болгъан онеки жумушлы (автосервисле, аяк кийимлени жамау эм башхала) жашырын халда берилгенлерини хатасындан кырал тёрт триллион сом налогладан кем болады!

Къамичи эм къалач
«Бардырылган соруулары кезиюнде хар экинчи респондент

налогла азайтылганы бла нисамлыкъ да кюч ала бардыгына ишек болмагъаны билдиргенди, - дейди Андрей Покида. - Хар ючюнчю уа адамны къоркъутса, ол жашырын экономикадан чыгарыкъды, дегенлерин билдиреди. Алай мында жаланда къамичи эм къалач бла не хазна къутулгъу.

Россейде жашырын ишлеуно субкультурасы тохташдырылганын шарт белгилерге керекди. Адам кеси кесине ишлеген ол тюзге саналады. Кёпле ахчаны къолдан кыолгъа нянягъа неда слесарыгъа бергенин бир тюрлю бузукълуккыгъа санамайдыла, ол амалны хайырында этилген ишле да асламысанда учузуракъ окъуна келедиле. Ол себепден ачык халда ишлеуно пропагандасын дайым бардырып турурга керекди».

Р.С. Бюджетге тюшген ахча кыалай хайырланганын шарт кёргозгенде, адамлагъа налогланы тёлерге керекди дегенни ангълатханд да женгил боллукъду. Бегирекда анга жолла ишлене, больницалагъа, школагъа ремонт этиле тургъаны кёз туурада болса.

Алай кыраланы ахчасы миллионла бла "Восточный" космодромча аллай белгиле кыруулушлада урланганын, Васильева кийиклени деменгиле фатарларында накут-налмас ташла болуп жыйылганын адамла кёрген къадарда, не да айт, кыалай да ангълатыргъа кюреш - кыйынынг бошуна кетерикди.

Виктория ГУДКОВА.
«Аргументы и Факты» газет.

Белгилли кьонакъларыбыз бла тюбешиле

«Таулу хычинни жарашдырыуу рецептин бийчеме элтип барама»

-Лев Георгиевич, газет окъуучулары тамата төлүлери сизни артыкта бек танылдыла, сиедиле. Эсимдеди, актёрланы суратлары алгын киосклада сатылуучулары. Биз а, аланы алып, юйде, иште да кьабаргалага тагыуучу эдик. Бирле уа чемоданла бла жыя эдиле артистлени суратларын. Сёзсюз, сизни суратларыгыз да болгандыла кёлледе.

-Хау, биринчи ролумдан сора окъуучу манга машокла бла письмола келип тургандыла. Болсада ол артда болганды, алгъа уа, анамча, атамча, устаз болур мурат бла педагогика институтха окъургъа кирген эдим. Алай бир кесекден ол мени ишим болмаганын ангылайма. Асламында таулада, агъачлада айланургъа, кёрген затларымы кьагытда суратларга сыйгемме. Мен таныгъан белгилли художникледен мастер-классла алганма.

-Биринчи фильмге уа кьалай бла тюбешисиз?

-Александр Файнциммер «Без права на ошибку» деген фильмин чакырады. Анда мен Селецкий деген бир антысызны ролюн ойнагъанма. Андан сора режиссёр мени «Трактир на Пятницкой» деген фильмин чакырады. Жетимишинчи жылда уа «Битва за Москву», «Опасные друзья», «Люблю. Жду. Лена» деген кинолантада да магъаналы рольланы ойнагъанма. Булат Мансуровну «Картинасында» уа жалаанда бир кере кёргюзтлюп кьалгъанма.

Бир-бир уллу кьуллукъчула бюсюремегенлери себепли фильм кьара чёнге тюшген эди.

-Мен билгенликден, сизни тыш кьыраллага да чакыргъан эдиле. -Асламында Америкага - инглиз тили билгеним себепли.

-Алгын тюрсюню кино жокъ эди. Ол заманланы тансыклаймысыз?

-Совет кино жаратылгъанлы жетмиш беш жыл болады. Артха буру-

-Бродский бла уллу шуёхла болганыгыз да белгиллиди. Ол сизни жашауугъа кьалай ыз кьойганды?

-Бек уллу.Мен аныча адамлага хазна тюбемегенме. Ол керти адам эди, кеси да бек фахмулу. Америкага кетип, анда жашагъанында, мен кёп кере кьонакьга баргъанма. Анда мен таныгъан дагыда башхала да бар эдиле, алай Бродский бир да тюрленмеген жангыз инсан эди.

сорур кереклиси жокъду, нек дегенде бизни ишибиз биз сыйгемме, мурат этгенча болмайды. Художникденча сорсанг а, бек ыразы болуп айтырыкма. Ол жаны бла бек кёп планларым бардыла, жарсыугъа, заманым жетишмейди. Бусагъатда суратларым бла альбом чыгарыргъа деп турама. Сентябрь айда Москвада энчи кёрмючюм ачыллыкъды, анга хазырланама.

-Нальчикге уа биринчи керем келгенсиз, жаратханмысыз?

-Сёзсюз. Талай жыл мындан алгъа Минги тауу тийресинде Чегетде фильм алына эди. Кьыш кези эди. Таулада уа күн төрк-төрк бузулады. Биз а суткада он сагъатны ишлей эдик. Сууукъда, туманда не зат кёрлюкс. Арып, талып, кьонакь юйге келип, аууп, жукълап кьалыуучу эдик.

Бу жол келгеним а жайгъа тюшгени аламатды. Табийгъатыгыз тауушлукъду. Чирик кёлню, Чегем чучхурланы,Элбрусну бир кёрген ёмюрде да унутурукъ туююлду.

-Кьонакьбайлыкъ бизни ариу адетлерибизден бириди, сиз да сыйланган болурсуз?

-Хычинлени бек жаратханма. Аланы биринчи кере аллыбызга салгъанларында, шишле бла ашап башлайбыз, алай бизге аланы кьол бла ашарга кереклисин айтадыла да, алай этебиз. Бек аламат хантды. Аны кьалай этилгенин жазып берирлерин да тилегемме, юй бийчем Ольгага этдирликме.

Айран а кьаллай кюч-кьарыу бери адамга. Баям, мында жашагъанла аллай хантла татып, аны ючюн узакъ ёмюрлюле болурла.

-Мында кёрген табийгъатыбызны ариулугъун суратларыкъ болурсуз?

-Сёзсюз. Биз болгъан жерле - бири биринден ариу, аламат, тауушлукъ. Сёз бла айтып ангылатыр онг жокъду, суратда кёргюзталыр эсем а. Бизни мында тургъан кюнлерибиз кёп жыллага эсибизде кьалыкъдыла.

-Заман табып, сорууларыма жууап бергенгиз ючюн сау болугъуз.

-Газет окъуучуларыгызны араларында кинону, театры сыйгемме да кёп болгъанларына ишегим жокъду.Аланы барына да жорек ырызлыгымы билдирге сиеме. Сау болугъуз, дейме.

Ушакъны ХОПЛАНЫ
Марзият бардыргъанды.

Бу кюнледе бизни республикада фестивалыны «NALCHIK-2016» Халкьла аралы биринчи кинофестивалы бийик даражада бардырылганды. Киноискусствону сыйгемме беш кюнню ичинде белгилли артистле, режиссёрла, продюсерле бла да тюбешгендиле, ала алгъан эмда ойнагъан фильмледе да кьарарга онг тапхандыла.

Республикага келген сыйлы кьонакъланы араларында кёлле билген эм сыйген актёр, РФ-ни халкь артисти Лев Прыгунов да болганды. Мен, анга тюбеп, ишини, жашаууну юсюнден да ушакъ этгенме.

луп кьарасакъ, алай бир заманны ичинде алынган фильмлени араларында игилери да бардыла, алай осаллары кёбюрек сунама. Сёзсюз, урушну юсюнден киноланы алага кьошмайма. Кюлкюлюдени, музыкалылары да.

-Халкьны иги кесеги сыйлоп кьарагъан «Сердце Бонивура» алай ушакъ эди да?

-Ол жангызлыкъны юсюнденди. Анда комсомол, партия организация жокъдула. Аны кесин да экранга чыгармагъанлы отуз жылдан атлаганды. Былайда «нек» деген соруу тууады. Аны юсюнден газет окъуучу, кинога кьарауучу да кеси сагъыш этсин. (Кюледи).

-Сиз, «Мосфильмден» кетип, кёп жыланы кинода ойнамай тургъансыз.

-Алай да болганды. «Дети Дон Кихота» деген фильмден сора ишиз кёп тургъанма. Сабий театрта кьулукъ этгенме. Алай «Москваны» киностудиясына жыйырма беш жылдан сора кинодан бек узакъда болгъан биреу кьайтартханды. Бюгюнлюкде аланы атларына «мафия» дейдиле. Жашым Роман да режиссёрду. Аны «Индиго» эмда «ДухLess» фильмлеринде артык уллу болмагъан рольланы да ойнагъанма.

-Келир заманга планларыгызны юсюнден да айтсагъыз эди.

-Актёрдан планларыны юсюнден

ЮЙРЕТИУ

Зарансызлыкъ бла ырахатлыкъны жалчытхан дерсле

Жай солуу кезиуде сабийлеге абаданланы кёз туурларында турмагъан заманларында ток болгъан жерлени кьатларында ойнаргъа да тюшер. Баям, ол алага хата, саулукуларына, жашауларына да уллу кьоркьуу келтиррге боллукъду. Ма былай затланы болдумаз умутда электрокюч бла жалчытуучу «МРСК СК» компанияны Кьабарты-Малкьарда бёлюмюню специалистлери ангылаты ишни дайым бардыргъанлай турадыла.

Жай башланганлы бери Май, Урван, Бахсан, Чегем, Зольск районлада школлада кьуралган лагерледе бла «Казачок» эмда «Алые зори» саулукуландыруу учреждениялада энергетикле тийишли акцияла бардыргъандыла. Алага битеу да 700 сабий кьатышханды, деп билдирдиле бёлюмню пресс-службасындан.

Электрокюч адамны жашау болумун не жаны бла игилендиргенин билдиргенден сора аны кьоркьуулу кючюню юсюнден да айтып тургъандыла энергетикле. Ала сабийлеге ток болгъан жерледе кеслерин кьалай жюрютторге керек болгъанын, нени этерге жарамгъанын ангылатхандыла. Трансформатор подстанцияланы, юзюлюп жерге тюшген ток чыбыкъланы кьатларында ойнагъан

неда алага тийген кьаллай хата бла келлигин да билдиргендиле.

Арт кезиудеде жаш адамла кеслери кеслерин сотовой телефонларына алдырып, алай жубанадыла. Аны да хатасы болмаз, алай сурат тенглерине бютюнда сейир кёрююрчча, бирле аны кьоркьуулу жерледе тюшюрюрге кюрешедиле.

- Эсигизде болсун, ол умут бла трансформатор подстанцияланы кьатына барыргъа, бийик ток чыпынлага ёрлерге арталлыла жарамды! Электрокюч бла ойнаргъа кюрешмегиз, ол игиликке келтирлик туююлду! - деген сёзлени кьонакьла хар учрежденияда болгъанларында энчи чертип айтхандыла.

Былай билдириуледен сора сабийлени кьоркьуулу жерлени кёргюзтген белгиле бла да шагъырейлендиргендиле. Токдан кьоруулагъан амалла алага бегирек да сейир кёрюне эдиле. Электромонтёрну каскасын, профессионал кьол кьапланы кёлле киерге сыйгендиле. «Гоша» робот-тренажёрну юсюнде уа ток ургъан адамга болушлукъ беруу жорукьланы хайырланургъа онг берилгенди.

Саулай алып атханда, быйылгы жылны ал жарымында бёлюмню специалистлери школлада 80 чакьлы

дерсле бардыргъандыла. Алага битеу да төрт мингден аслам сабий кьатышханды. Былай жорукьла бла шагъырейлендириу умутда аслам халда «тёгерек столла», акцияла, юйретиуде да бардырылгандыла. Энергетикле школлада ата-аналаны, элдеде адамланы бу темага жораланган жыйылуларына да кьатышып тургъандыла.

Специалистле школланы, сабий садиклени, солуу лагерлени, дача кооперативлени, адамла аслам жыйылган жерлени кьатларында трансформатор подстанциялага эмда башха энергетика объектлеге дайым кёз-кьулакъ болгъанлай турадыла.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ХУНЕРЛИЛИК

«Къайсынны жүзжыллыгына жүз назмусун, суратла бла жасап, китап этип чыгъарыргъады муратым»

Оракъланы Алимни къызы Мариям Прохладна районда Учебный посёлкада ёсгенди. Сурат ишлеу бла сабийлигинден кюрешеди. Школну бошагъандан сора дизайн лицейге да аны ючюн киреди. Анда окъуй тургъанлай, Къабарты-Малкъар къырал университетде декоративно-прикладной искусстволаны ювелирле хазырлагъан факультетине чакъырадыла. Алай анда эки жыл окъугъандан сора таулу къыз, боюла бла ишлерге суюноп, Къарачай шахарны университетине кёчюп, анда сурат ишлеу жаны бла 4-чю курсну студенти болады.

Дагъыда ол университетде юристлени хазырлагъан факультетни бешинчи курсунда да билим ала турады. Аны бла бирге къолу хар не ишге да жарашхан хунерли къыз «Нюр» журналны художестволу редакторуду.

Алгъаракълада уа Мариям Чирик кёлню жагъасында бардырылгъан «Алтын къол» фестивалгъа да тири къатышханды. Анда кёрмючге суратларын да салгъанды. Алары къатларында тохтамай, бир киши да озмагъанды.

рысы да белгилейдиле. Ол кеси да жаулу боюла бла ишленегени кёрюноп турады. Графика сурат не бла этилгенди?

Кёмюр бла. Аллай каран-дашла бардыла. Алары хайырланганда, керексиз тамгъа аз тошеди къагытха. Бу суратны миллет музейге кёрмючге да айыргъан эдиле устазларым.

Атны уа боюу бла ишленгенсе. Андан арлакъда уа уллу от жанады, ол нени белгисиди мында?

Жашауну бла ёлюмню. От жылыу келтиредди, кюйдюрюрге да болады. Биринчи мен быллайда кюнню ишлерге сюе эдим, артада уа отну суратын салгъанма. Аны магъанасы теренди.

Суратны ишлеп башлардан алгъа ол къаллай магъананы тутаргыны юсюнден сагъыш эте болурса?

Сёзсюз, алай бир-бирде гитче затчыкъла окъуна магъанасын тюрлендирип къояргъа боладыла.

Мен билгенликден, эки жылны ичинде тийсирула, эр кишиле да жюрютген омакъ

затла: алтындан сынжырла, жүзюклек, билезикле, дагъыда алагъа ушаш затла этерге юйренгенсе. Ол бусагъатдагы жашауда бютюн хайырлы туюлюмю эди?

Ол да сейирди, алай мен темир ишден эсе сурат этиуню бек жаратама, ол жюрегиме бютюн уллу ырахатлыкъ береди. Ким биледи, жашай баргъан дуняда аны бла да кюреширге болурма.

Бу фахму санга къайдан келгенди? Юйюрге сенден сора сурат салыу бла кюрешген адам болгъанмыды?

Атам агъач устады, къыл къобузда согады, жырлай да биледи, амам а бухгалтерге окъугъанды, бусагъатда посёлкада почтаны таматасыды. Атамы киши да юйретмегенди, алай ол аламам суратла ишлеучо эди. Эгечим психологду, аны юрист билими да барды. Къарындашым атланы бек сюеди, мал дохтурду, атны суратын да мен анга жазганма, аны къууандырама деп.

Сабийлеге деп жазылгъан, алынган, этилген затла энчи фахму, усталыкъ излейдиле, гитчечиклеге деп чыкъгъан журналда ишлеген къыйынмыды?

Къыйынды деп айталмам, алай жууаплыды. Манга уа илхам береди.

Мариям, сен дагъыда юриспруденциядан бийик билим ала тураса, ол а санга неге керекди?

Не заманда да, бусагъатда уа бютюнда, ким да законланы дурус билерге керекди. Мени жашауумда да ол артыкъ болмаз деп, алай ойлайма. Андан сора да, атабыз, анабыз да бизни билими болурубуну асыры сюйгенден, къайда окъуйбуз десек

да, угъай демейдиле, болушхан болмаса. Къыйналсала да: «Ол санга керек туюлюмю», - деп, бирбизни да тыймагъандыла.

«Алтын къол» фестивалында сен жыйырмагъа жууукъ суратынги къараучулагъа тура этгенсе. Ала барысы да не жаны бла да бек аламам эдиле. Аладан башхала уа бармыдыла. Сен алары сатханмы этесе, сауғалагъамы бересе огъесе кесинге сакълапмы тураса?

Дагъыда бардыла, кепдюле. Сатып, бир уллу байыгъайым деген акылдан кендеме. Саугъага да беруичюме. Жоралап ишлегенлерими иелерине тапдырыучума. Тукъум тамгаланы да хазырлайма. Ким суйсе да сатып алады. Мен окъуп кетген художестволу школда бюгон да тагъылынды бир талай суратым.

Устазым Ольга Владимировна Королёвагъа бек ыразыма. Юйретгенден сора да, ол бизни аллай кёрмючле къурау бла ёхтемлендире тургъанды. Бусагъатда ол Москвадады, узакъда болгъанына да къарамай, телефон бла сёлешип, хапарымы биледи. Кесим да, сорлугъум болса, анга селешеме.

Мындан ары умутларынги юсюнден да айтсанг эди, жашырынлыкъ туюнол эсе?

Излеудеме. Дагъыда кесими энчи кёрмючюме хазырлана турама. Бек уллу муратым а Къулийланы Къайсынны 100-жыллыгына жүз назмусун да салып, алагъа иллюстрацияла ишлеп, энчи китап чыгъарыргъады.

Муратларынг уллудула, ариудула, магъаналыдыла, ала тохтамай!

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратла авторнудула.

Мариям ишлеген суратланы бир къаууму.

Чыгъармачылыкъ иш бла кюрешген бек сейирди. Къолунгъа этген затха жюрек жылыуундан къошанг, ол башха тюрлю къууандырады, дейди Мариям биз бирге ушакъ этгенде.

Бегирег а не затланы суратларгъа сюесе?

Баям, табийгъатны. Къудуретни ариулугъуну бир кесекчигин суратда къалдыралсанг, ол да дуняа айбатлыкъгъа бир гитче къошумчулукъду.

Бёрюлени суратларын уста ишлегенсе. Аны «Алтын къолда» кёрмючге къарагъанла ба-

ОЮМ

Бир-бир изданиялагъа угъай, саулайда жазылыгъа себеплик керекди

Эсигизге салайыкъ: 2014 жылны ахырында Владимир Путин толтуруучу власть органлагъа газетлени бла журналланы жамауат алалырча этерге бююргюн эди. Алай издательле андан бери тюрлениу болгъанды деп билмейдиле.

Кеп болмай Связь эмда асламлы коммуникацияла министерство «Россейни Почтасы» 2017 жылны биринчи жарымында жазылыу багъаларын учузуракъ этерге боллукъ изданияланы тизмесин басмалагъанды. Анга 2340 издание киреди. Алары асламысы власть органла чыгъаргъанла болгъанлары ачыкъланганды. Бек алгъа ма алагъа тохташдырыладыла 15 процентге учуз этилген тарифле.

Да аны не сейирлиги барды – власть аны юсюнден артыкъ зат жазмазлыкъ СМИ-леге къыйгырады. Жалынчакъсыз жамауат-политика изданияла уа Минкомсвязьны тизмесинде бек аздыла. Документде къужур затла да бардыла. Сёз ючюн, быйыл 1 июльдан, редакцияда айтханларыча, жалаанда электрон халда чыгып башлагъан «Московская правда» газетте учуз багъа бла жазылыу неге керекди?

Минкомсвязь «Россейни

Почтасыны» атындан болушургъа айтхан газетле бла журналла къалай бла сайланадыла? Эштада, ол тизме социал магъаналыгъа саналгъан басма органладан жарашдырылгъанды. Аллайлагъа Минкомсвязь халкъ асламла жаратхан, артыкъда бек сурагъан, басма жерлерини ючден экиси жамауат-политика, илму, билим, экономика эмда маданият магъаналы материалла алгъан газетлени бла журналланы санайды. Ала дагъыда патриот ниетде юйретю, юйюрно даражасын кётюроуу бла кюреширге, саулыкълу жашау этиуню пропагандасын да бардырырга борчлудула.

Бизде 25 минг чакълы бир газет бла журнал чыгъарылады. Да сора аладан жалаанда 10 проценти -2,3 минги- келишедиле министерствону излемлерине? Къалгъанлары уа киши алыргъа суймеймиди, ала биз ёмюрден бери багъалап келген ниетлени жаймаймыдыла, бир затны да кючлендирмеймидиле?

Аны акъылынга келтирген окъуна къыйынды. Да сора алары учуз багъала бла жазылыуну тизмесине нек къошмагъандыла? Адамла суйюп алгъан, магъаналы проблемаланы кётюрген кеп газетле бла журналла «тышында» нек къалдыла? Минкомсвязьны тизмесинде биз «Известия», «Аргументы недели», «Собеседник», «РБК Daily», «Новая газетача» изданияланы нек кёрмейбиз?

Социал магъаналы дегенни шёндю былай деп анылагъан къыйынды. Аны алайлыкълы уа россейли законодательствада «социал магъаналы

изданияла» деген не болгъаны анылагъан магъананы ючюндю. Алай эсе уа, хар ким акъылына кёре этеди. Ол анылагъаны уа официальный документде, сёз ючюн, правительстволу бегимде, шарт тохташдырыргъа керек эди. Ол заманда хар издатель да биллик эди аны басма органы тизмеге нек тошмегени.

Алай а къырал регистрация этилген СМИ-лени социал магъаналы болгъанлагъа бла болмагъанлагъа юлеширге нек керекди? Ол бырыакъ этиу туюлюмюндю? Владимир Путин газетлени бла журналланы жамауат алалырча этигиз деп,

толтуруучу властыны аллында аллай борч салгъанда, къуру социал магъаналылары угъай, саулай басманы юсюнден айтханды. Ара областлада бла къыйыр жерледе жашагъанлагъа басма сёз бирча керекди. Къырал уллу шахарлада кибик, узакълада жашагъанлагъа да газетлени бла журналланы жетдириуге, жазылыгъа да себеплик этерге тийшлиди.

Бююнлюкде Россей айныгъан къыралланы араларында халкъгъа жазылыу изданияланы ташыгъа къыралдан болушлукъ этмеген жангъы къыралды. Ол а неге келтиргенди? Газетлеге бла журналлагъа жазылыу алары энчи-энчи сатып алгъандан эсе багъа болгъанды. 2014 жылда субсидияла кетерилгенден сора тиражла юч кере чакълы бирге азайгъандыла. Къыралны жанындан жазылыгъа тутхучулукъ этилсе эди, басма сёзю Россейни Президенти айтханча халкъгъа жууукълашдырырга къолдан келлик эди.

Игорь МИНАЕВ.
«Мир новостей» газет.

ЖАЙ СОЛУУ

Көпгө дери эслеринде
кыяллык зауукчу кюнле

Кюн аясуз кыздырады. Терек тубюнде окуяна да исиллик төзүп болмазчады. Аллай заманда бек игиди келно неча черекни жагасында олтуруп солуган. «Долинск» санаторийде аллай онгла бардыла - бир жанында Нарт уяны кылын агачы, аллында уа Нальчик черек ашыкмай саркады. Аны арбазында өсгөн терекле, гюлле, юкюле да төгөрөкни бютюн айбат бердиле. Аланы ичлеринде көп кыатлы мекамла көрүнгөн окуяна этмейдиле.

Биз ары барганда, кюн кызыудан болур эди, мында солуп, саулыкларын кючлендирген сабийлени иги кесеги мекамны ичинде шинтикеле, диванлада олтуруп, бир бирлери бла не затны эсе да юсонден, кюлларын булгый, жарык ушакыла бардырадыла. Хау, арбазда да ракетка ойнай турган кызыкчылары, футбол топу сюрген жашчыкылары көрүргө боллукчу.

- Сабий кюндюз не кьадад чабып, секирип айланса да, абадан адамча, арымайды. Аны себепли аланы хар такыйкышаларын да бошуна жибертмезге кюресебиз. Бусагытта бизде 800-ге жууук адам барды. Ала жыйырма бла бир кюн турадыла.

Алагы деп медпунктда төрт врач, медсестра да ишлейдиле. Керек болса, терапевт, кардиолог, педиатр, невролог да олсагыт жетедиле. Жети инструктор-юйретиучю, татлы эмда татыулу аш-суу хазырлаган устала ишлейдиле.

Сабийлени кюнге беш кере ашатабыз, спортчулагы уа кюшак азык да беребиз. Эт, кегетле, жемишле, конфетле не заманда да көпдюле, - дейди директорну ишни кырау жаны бла

орунбасары Татьяна Мисостова.

Олайтханыча, эрттенкиде, көзлерин ачханлай, кюл-бет жуууп, арбазга чыгыадыла, зарядка этедиле, андан сора жол тюзюнлей ашханагыады. Бу учрежденияда кюн алай башланады. Бери солургга келгенлеге эрикмезча жубанч табылады. Бирле «Уста кюллула», «Жаш техник» деген кружоклагыа жюрюйдюле. Тюрлю-тюрлю байрамла да кыраладыла. Аладан бирлери уа сабийлени тууган кюнлерин белгилеудю. Алагы деп энчи столла жа-

рашдырыладыла, алларына уллу торт салынады, саугыала бериледиле.

-Бизге мында солуган, ишлеген хар ким да багыалыды, керекди. Биз быйыл алагы иги болмай, келлерин аламай кюйсак, экинчи жыл ала не хазна келсинле. Аны себепли санаторийни директору Ануар Ацканов солургга келгенлеге, ишлегенлеге да көз-кыулак болады.

Балала санаторийни арбазындан чыккымай турмайдыла. Ала кыауум-кыауум болуп, аш-азыкларын да хуржунлагга салып, жолоучулуклагга атланадыла. Ариу, жашил талада олтуруп ашаган а бютюнда татыулу, татымлы да көрүнөди. Андан сора да, кюндюз аланы Нальчик черекни боюнунда жуунургга элтедиле, солу паркда аттракционлада учурадыла, шахарыбызны айбат жерлерине элтедиле.

Быйыл а зоопаркыбыз тап халгыа келтирилгенди да, ары барырга гитчеле бек сюедиле. Ингриликде да черек боюнуна тыюш, от этедиле, аны төгерегине жыйылып, жырлайдыла, төпсөйдиле, тюрлю-тюрлю оюнла кыраидыла.

Бу санаторийде асламында Чечен Республикадан кызыкчыла бла жашчыкыла солуйдула. Алагы деп ийикгыга бир-эки кере «Республика бла шаггырейленю» деген ат бла оюн халда дерс бардырылады. Алай бла бизни кюнакчыларыбыз Кыбарты-Малкчыарны тарыхы, маданияты, адабияты, жазычулары, искусствосу бла да шаггырей боладыла. Алагы себеплики дагыда арбазда белгили адамларыбыз Мечиланы Кязимни, Бекмурза Пачевни, Кюлийланы Къайсыны, Шахмырзаланы Саидни, Отарланы Керимни, Али Шогенцукону, Алим Кешоковну да суратлары бла назму тизгинлери этедиле.

Спорт майданлада уа, ыразылыкларына кере, кызыкчыла бла жашчыкыла волейбол, футбол, баскетбол ойнарга онг табадыла. Анда сегиз футбол команда барды. Спорт эришиуле терк-терк бардырыладыла. Ол затха санаторийде уллу-гитче да ыразыдыла.

Бир-бирле тыш кезиуде жатып тынчыйырга, жукчыларга артык ыразы туйюлдюле. Алагы деп тюрлю-тюрлю

Кючменланы Люба.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

Башламчылык

Мектепге -
хапарлы болуп

Тырнауузда Эней улу атлы орамны 1-чи номерли юйюнде «Знание» деген билим беруу ара ачылганды. Анда шахарда эмда элдеде жашаган сабийле кюшак халда окуп, билимлерин өсдюрюрге боллукчула.

Арада жашчыкылары бла кызыкчылары окуургга, жазаргга, сарнаргга юйретиуча алапат китапла эм башха керек затла бардыла. Орта эм тамата класслада кюресгенлеге бир-бир предметлени теренирек юйреткен эмда компьютерлени ишин да иги ангылатхан курсла бардырылыкчыдыла. Аны хайырында сабийле школгга бу жаны бла ангылауурак болуп келликдиле.

Учреждениядан билдиргенлерича, окутуу иш билдирли консультатив халда бардырылыкчыды. Аслам эс школ программга кирмеген дерслеге бурулады.

Бу бөлүмде ишлеген специалистле айтханларына кере, Элбрус районда быллай учрежденияны эрттеден кыуаргга керек эди. «Знание» тохтаусуз, сау жылны ишлерикди. Ары жюрюйбюз деген сабийле школдан чырмаймай келирча онг табарыкчыдыла. Арада бийик билимни устазла ишлерикдиле.

Анатолий ТЕМИРОВ.

Тинтиле

Бу агъач юйле къачан ишленген болурла?

Хурзук Къарачайны эрттеги эл-леринден бирине саналады. Тарых жыллада да аны юсонден терк-терк эшитирге боллукъду. Бююнлюкде уа анда эски топуракъбаш юйле археологлары, тарыхчылары сейир-лерин къозгъагъандыла.

Аллай мекамланы саны кеп болгъаны ючюн эллиле, къонакъла да алагъа уллу эс бурмайдыла, баям. Ала озгъан ёмюрде ишленгенлер ючюн сакълангандыла бююнлюкде дери деген оюм болгъанды. Алай бу юйлени тинтирге алгъаракъда Чехиядан археологла бла тарыхчыла келгендиле. Ала Хурзук бла Учкулан элдеде быллай эски журтлагъа тоберлерине ийнанмагъанларын да белгилейдиле.

Запад Чехия университетни деканы Павла Вараканы айтханына кере, мында быллай мекамланы болгъанлары бек сейирди алагъа. Нек дегенде элдеде агъачдан ишленген юйле бир ёмюрден кеп заманга чыдамагъанлары, чирип къалгъанлары баям эди. Мындагъылары тинтенден сора уа архитектураларына кере ортанчы ёмюрден бери сакълангандыла белгиле болгъанды. Была Европада эм эртегили агъачдан ишленген мекамлагъа саналгъандыла, алагъа 200-500 жыл болады.

Сез ючюн, Хурзук сууну жагъа-сында орналган юч отоулу юйге 300 жылдан атлагъанды. Эм алгъа уа ол тирмен эди.

- Бу бизни юйорде атадан жаш-ха ётпоп келгенлей турады. Ичинде

адам жашамагъанлыкъгъа, ата-ладан къалгъаны себепли анга сакъбыз. Аны ояргъа да эркинли-гибиз жокъду,- дейди Бегеууланы Солтан.

Къарачай халкъ кечгончюлюк-но азабын сынаган кезиуде уа аппасыны эбизели шуху, юйно башхала бийлеп, бузуп къоймазча, мында жашап тургъанды. Аны себепли эски мекам сакъланганды.

- Бу тирмен Хурзукну эм эрте-гилеринден бириди. Юч отоудан бири гитчерекди, анда будай тарта эдиле. Эки уллусунда уа хазыр унну тутхандыла. Юй нарат агъачдан ишленгенди. Къабыргъаларын а хауа кирмезча топуракъ бла расторв этип сюртгендиле. Аны себепли ичинде мирзеу бузулмай сакъланганды, - дегенди КъЧР-де Култура байлыкны сакълау жаны бла организацианы башчысы Байрамукъланы Алий.

Чехиядан келген алимлени уа бери эндиги жыл да къайтыр муратлары барды. Нек дегенде сагъынлыган мекамланы къайсы ёмюрде, къайсы жыл ишленгенлерин тынгылы билип, геохронология тизмеге ке-

лишдирир ючюн.

Европада бурунгулу юйледен Хурзукдагъылары башхалыклары уа - аланы башларыны жабылыуду. Къарачайда юй башлагъа узун агъачла салып, аланы юслерине бичен, ызы бла уа бир метр чаклы топуракъ къюлгъанды, анда уа жашил къырдык ёсгенди. Былай ишленгени уа мекамны къышда - жылы, жайда уа салкъын этеди, деп къошханды чехиялы алим Ватслав Трейбал. Дагъыла бир мекамны уа эртеден бери сакъланганы эшгинден окъуна билингени аятадыла. Аны безгилери да агъачдан жарашдырылгъандыла.

Экинчи жыл келиб а Хурзукда, къошну эллиледен да соруп, ол юйледе кимле жашагъанларын, хар отоуну къаллай магъанасы болгъанын да билип, барысын да жыл санларын белгилеп, китап жарашдырырга умутлудула. Андан сора уа агъач юйле анча заманны бузулмай тургъанларыны магъанасы неде болгъанын билерге, излерге сюедиле.

ТЕМУККУЛАНЫ Амина.

Выйкыгъа гараскан

23 июльдан 30 июльгъа дери

КЪОЧХАР. Тамамлап бошаган иш-леригизни юслеринден сагъыз этигиз. Аланы андан ары бардырыгъа керек болгъанын бла къалгъанын да ойлагъыз. Бу выйкыда тири ишлерге тошерикди.

ТАНА. Асыры женгил акъыллысыз. Ишигизде да сакълкъ изленгени себепли акъыллыгъыны жыйып, кесигизни къолгъа алыргъа керешигиз. Жууукларыгъыз бла даулашла чыкъмаз ючюн, бу выйкы сизден артыкъда тезюмлюкню излерикди.

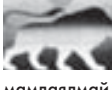
ЭГИЗЛЕ. Бусагъатда къыйын болум-лагъа тошюпсюз. Кесигиз аланы тамамлап чыгълалкъ тойюлсюз. Юристлеге окъуна барырга тошер. Тенглеригизден болуш-лукъ излерге да уялмагъыз.

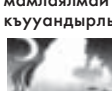
АЙЫРЫЧАБАКЪ. Жангы оюмладан толук кезиююгъозду. Аланы жашуугъа да женгил кийраллыкъсыз. Жашауугъа бир затны торлендирерге келленген эсегиз, аны болжалга салмагъыз.

АСЛАН. Сиз кесигизден, тегерегигиз-дегиледен да асыры кеп зат излейсиз. Ол къылыгъыгъыз башха сезимлеригизге жер къоймайды. Выйкыны ахырында эрттеден бери да акъл этип, алай та-мамлаялмай турган жумушугъуз тап жанына бурулуп къууандырлыкъды.

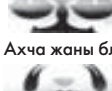
КЪЫЗ. Хар зат кесигизни къолугъу-дады, алай сиз аны алыкъа аныларгъа сыймей турасыз. Къадаргъа ишаныгъыз, бусагъатда ол сизге ахшы кезден къар-байды.

БАЗМАН. Бу выйкы жангы башламчы-лыкълардан башлангыкъды, бегирекда ишигизни жанындан. Бусагъатда ишчи байламлыкълар кыурагъа ашыгъыгъыз. Ахча жаны бла да болум жарыстырыкъ тойюлдо.

АКЪЫРАП. Бу конде сиз къолайгъы-гъа къайгырганлай, келлик заманга планла кыурагъанлай турасыз. Алай ахырында уа къайсы жол бла барырга билалмай къаллыкъсыз. Хау, финансла жаны бла оноу этерге заман жетгенди, алай аны да иги ойлап чыгарыгъыз. Женгиллик бусагъатда кечиллик тойюлдо.

МАРАУЧУ. Бусагъатда сизге бир жукъ этмей турсагъыз игиди. Жашауугъузну торлендирерге керешиююгъуз, башха-лагъа болушурга итиниююгъуз ахшы эсе-плеге келтирлик тойюлдо.

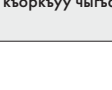
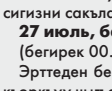
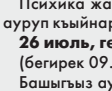
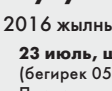
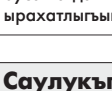
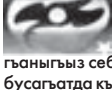
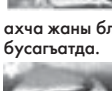
ТЕКЕМЮЮЗ. Улуу ишлеригизни араларында къысха солуу кезиюду. Выйкыны ахырында уа биягъа жарыула чыгаргъа боллукъдула. Аны себепли бусагъатда тынгылы солуп, къарыу алыргъа керешигиз.

СУУКЪУЙ. Бу выйкы жангы адамла бла танышырга тап кезиюду. Сизни жарык-лыгъыгъыз да кеплени кесине тартады. Алай хар зат да бир бек къууандырып турлукъду деге да жарамаз. Нек дегенде ахча жаны бла болумугъызга артыкъ ыразы тойюлсюз бусагъатда.

ЧАБАКЪЛА. Ахча, монглукъ, жангы иш сюесиз. Алай болгъанлыкълар, сизге малкъэсюз деп айталлыкъ тойюлдо. Чыгармачылыккы жаратхан инсан бол-гъаныгъыз себепли оғарыда сагъынлыган затладан эсе бусагъатда къол усталыкъ бла керешигиз. Ол келююгъуно ырахатлыгына себеп боллукъду.

Фольклор хазнабыздан

Ёмюрлеге бойсунмагъан насийхат сёзле

Къууанч, бушуу кюнубюзде, кёл-любюз кётюрюлгенде, мудах неда даулаш сагъатлада акъыллыгъызга шарт, кесигиз ата - бабаларыгъыздан эшитген нарт сёзле келип къаладыла. Хар кезиуде энчи келишген терен магъаналы, аламан тизгинле. Алада халкъны ниет байлыгъы, ёмюрлюк хазнасы, тарыхы, сынауу сакъланганы бла даулашырыкъ адам чыкъмаз.

Николай Васильевич Гоголь нарт сёзлени юсонден сагълшырында алагъа «жюкэзлю Аргус» (миф-леден келген жукъсуз къалауур, белгилесича, ол дунягъа къарагъанлай, хар затны кёргенлей, ангы-лагъанлай, сезгенлей жашагъанды) дегенди. Къалай сейир, тюзтенгеш-дируню хайырланганды жазычу.

Айтханыбызча, нарт сёздеде, ол санда къарачай-малкъар халкъ-ныкъылада да, ата-бабаларыгъыздан къалган, ёмюрле бла жыйылган акъл, дунягъа кез къарамла, насийхатла жыйышыпдыла. Бююн-люкде да, алгын заманладача, биз аланы ушакъларыбызда, художе-стволу литературада да хайырлан-ганлай турабыз. Аны юсонден кеп болмай Мокъланы Зухура газетде «Нарт сёзле акъллылыкъларын тас этмегендиле, ала алыкъа кеп тёлюлеге жарарыкъдыла» деген материалында да жазганды.

Айта кетейик, тема бла байламлы 1965 жылда Къабарты-Малкъар гуманитар тинтиле бардырган илму -излем институту башламчылыгы бла «Малкъар нарт сёзле» деген китап басмаланганды, 2005 жылда уа Журтубайланы Хыйса «Къарачай-малкъар нарт сёзле» деген жыйымдыккы жарашдырганды. Дуня къыйматла, адет-тёре, жашау-турмуш, тенглик-шухлукъ эм кеп

башха темала бла байламлы нарт сёзле бююнлюкде кеплеге сейир кёрююрле, окъуучу аланы юсо бла кеси энчи оюм этер, харкюнлюк жашауунда жорукъча хайырланыр деп

Акъллы бла акъллысызлыкъ

Акъллы кенгешир, Акъллысыз ёчешир.

Акъллыгъа бир айт, Телиге минг айт.

Акъллысыз башдан акъллы сёз чыкъмаз.

Акъллыгъа бла намысынгы сакълла, Намысынг бла акъллынгы сакълла.

Акъллы сагълш этгинчи, Тели ишин битдирир.

Акъллысызгъа эсеп жокъ. Асылсызгъа адеп жокъ.

Акъллы кепню дауу аз, Шуху кепню жауу аз.

Оноугъа баш керек, Хунагъа таш керек.

Акъллыны аллы бла оз, Акъллысызны арты бла оз.

Тели тойюшюр, Акъллы келишир.

Чийсил тели юсон махтар, Чий тели кесин махтар.

Адамлыкъ бла адамсызлыкъ

Ахшы адам къарт болса - Жазылып къалган накълш кибики.

Аман адам къарт болса - Итте атылган чабыр кибики.

Ахшы башчы халкъ уютур, Аман башчы уа жан улутур.

ышана, сагъллынлыган китаплада басмаланганладан бир къауумун окъуучуларыны тилеклерине кере кезиуден кезиуде газет бетледе чыгъара турургъа таукелленгенбиз.

Ахшы болса жолдаш, Хар ишинги аны бла ойлаш.

Аман адам къатынга олтурса, Этегинги кесип кет.

Аман арба жол бузар, Аман адам эл бузар.

Асылсыз атха минсе, атасын танымаз.

Ахшыдан аман тууса, Атасын харам этер, Амандан ахшы тууса, Атасын адам этер.

Аман адамны айнытсанг, Эрининги-бурунунгу къан этер, Арыкъ малны айнытсанг, Эрининги-бурунунгу май этер.

Жигерлик

Ахшы ишни болжалга салма, Ахшы ишни болжалдан алма.

Ишчи муратын ишинде кёрюр, Мытыр а тошюнде кёрюр.

Къош да бара-бара тюзеледи.

Эринчекни аурууу кеп болур.

Къоша турсанг, къош болур, Ала турсанг, бош болур.

Кимни тили, тиши онглу, Кимни къолу, иши онглу.

Ишлеген кыруу табар, Эринчек ауруу табар.

Юзгелесиз от болмаз, Ишлеген балта тот болмаз.

Саулукъгъа осал кюнле бла сагълтла

2016 жылны 23 июльдан 27 июльда дери

23 июль, шабат кюн
(бегирек 05.00 сагълтадан 08.00 сагълтха дери)
Психика жанындан чурумла, бауруугъуз, аякъларыгъыз ауруп къыйнаргъа боллукъдула. Жыгълмазгъа керешигиз.

26 июль, геуюрге кюн
(бегирек 09.00 сагълтадан 12.00 сагълтха дери)
Башыгъыз ауруп къыйнаргъа боллукъду. Стресследен кесигизни сакъларгъа керешигиз.

27 июль, бараз кюн
(бегирек 00.00 сагълтадан 03.00 сагълтха дери)
Эрттеден бери къыйнаган аурууларыгъыз къозгалдыргъа къоркъуу чыгады. Аяз уруудан кесигизни сакъларгъыз.

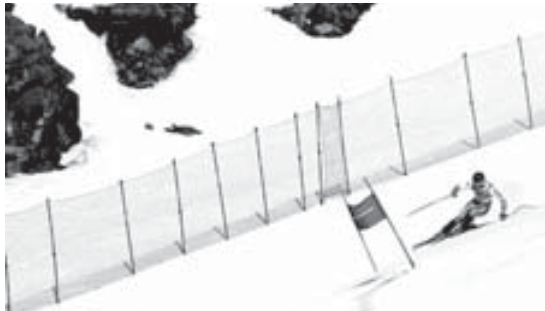
Татьяна ДУБКОВА.

СПОРТ

Төрт күннө ичинде Элбрусда жаш адамланы эм юниорланы араларында тау-лыжа спортдан битеурросей эришуле бардырылгандыла. Аланы Россейни бла Къабарты-Малкъарны тау-лыжа спортдан бла сноуборддан федерациялары, республиканы Спорт министерствосу къурагандыла. Сыйлы къонакълача

Лыжачыла кеслерин Минги тауда сынагандыла

уа къыралыбызны тау-лыжа спортдан бла сноуборддан федерациясыны президенти Леонид Мельников, вице-президенти эм толтуруучу директору Валерий Цыганов чакъырылгандыла. Стартха Москва, Ленинград, Брянск, Калуга, Сахалин эм

башха областьладан, Алтай крайдан, талай уллу шахарладан бла Къабарты-Малкъардан жюзден аслам лыжачы чыкгандыла. Аланы араларында Россейни спортну усталары, спортну усталарына кандидатла да болгандыла.

Жыл санларына кере спортчула юч къауумгъа юлешингендиле: юниорла (16-20 жыл), 12-13 эм 14-15-жыллыкъ жашла бла къызла. Кеслерини категорияларында алтын майдалланы Ленинград областьдан София Соломаха, Москва областьдан Ольга Погрещицкая бла Сахалинден Александр Воронов алгандыла.

Призёрланы санына дагыда Алтай крайдан Вероника Цуникова бла Данил Ткаченко, Санкт-Петербурдан Оксана Пянковская, Пермьден Дмитрий Гайдук киргендиле. Бизни республикадан эм иги керюмдюню слалом-гигантда 14-15-жыллыкъланы араларында эришген Мурзаланы Артур болдурганды - төртюнчю жер.

СУРАТЛАДА: эришулеге къатышханла; слалом-гигант учхан кезиуде.

ФУТБОЛ

Кубок «Моздок» командада

Тырнауузну «Тотур» стадионунда ветеран командаланы араларында футболдан, «Элбрус» команданы алгынныгы спортчуланы Толгурланы Аликни бла Муса Моловну хурметлерине жораланып, турнир өтдюрюлгенди. Анга Север Кавказны республикаларындан бла Ставрополь крайдан клубла къатышхандыла.

Оюнларын эм иги бардырып, кубокну Север Осетия-Аланиядан «Моздок» команда алганды. Экинчи жерге Георгиевскден «Ника» чыкганды, Тырнауузну «Элбрусу» уа ючюнчю болганды. Алагъа Элбрус районну физкультура эм спорт комитетини грамо-

талары бла майдалла берилгендиле. Айырмалы спортчула энчи белгиленгендиле.

Турнирни Толгурланы Аликни бла Муса Моловну жууукъ-

лары бла тенглерин къурагандыла, ала бу ишде болушлукъ этгенлеге ыразылыкъларын билдиредиле.

Анатолий ТЕМИРОВ.

Конкурс

«Сени ауазынг» деген проектни финалы

24 июльда 11:00 сагъатда Пионерлени дворецинде «Сени ауазынг» проектни финалы боллукды.

Анга битеу да 46 инсан къатышхандыла. Конкурсну хар кезионунден сора командаладан экишер адам чыгарылып тургандыла, бусагъатда аладан эм фахмулу жангыз да онеки жырчы къалгандыла. Финалда ала экишер жыр жырларыкъдыла - бирин инглиз тилде, бирин да орусча.

Командаланы усталары къаршычы командаланы келечилери ючюн къол кетюрлюкдюле. Алай бла сайлаудан

сора эки жанындан да төртюшер адам къаллыкды. Артда битеу балла бирге къошулуп, сауғалагъа тийишлиле айырылыкдыла.

Биринчи юч жерге чыкганагъа ахча эм «Твой голос» проектни лауреатыны диплому берилликдиле. Төртюнчю жерин алгъан диплом эм финалистни стутэткасы бла сауғаланырыкъды.

КъМР-ни Жамауат палатасында Жаш төлю советни пресса арасы.

Жетишим

Той-оюн - жаш боксчуну сыйы ючюн

Минги тау тийресини эм ариу жерлеринден бири - Гарала Ёзениди. Байдаланы эллеринден бир аз ёрге-рек ётюр, Бахсан черегини онг жанында, бийик таула къучагъында, артыкъ уллу болмагъан тюз жер. Былайда гара суула чыгъадыла.

сюнден жарау этип тебирегенли төрт жыл болады, кеп тюрлю даражада бардырылгъан эришулеге къатыша келеди. Алчыланы санына къошулмай бир да къалмагъанды.

Шёндюге дери «Юность КБР», «Юность России» эришуледе алчы жерлеге

Бююнлюкде ёзенни төрегинде тюкенле, аш ханала бардыла. Аладан тау башларына дери уа - къалын агъач. Мында назы, нарат кёлдү. Ала болгъан жерде уа хауа тазады. Дагыда бийикден саркъып келген суу, Бахсан черегине къошула, къызыу күн сериюнлюк береди.

Бу тийреге къачан барсанг да, жыр, тепсеу макъамла эшитилгенлей турадыла. Баш күн а, башха замандача болмай, былайда уллу той бара эди. Къызла, жашла, абаданла да, бир бирлерин алыша, тюз тепсеуге чыгъадыла. Былайгъа солургъа, гара суу ичерге, тюкенледен абериле алыргъа келгенле гюрен трупп, алагъа къарс урадыла.

Бу къууанчыны сылтау уа - Элбрус элден Журтубайланы Бузжигитни жашы Рустам боксдан бийик даражада бардырылгъан кезиуле эришуледе алчы жерге тийишли болуп къайтханы. Жууукъ, ахлу, тенг жаш спортчуну жетишимине бек къууангандыла, аны кёлүн кётюрөбиз деп, бу ишни андан къурагандыла.

Рустамгъа онтөрт жыл толгъанды. Спортну бу тюрлю-

чыкганды. Абхазияда, Төрлюк шахарда бардырылгъан халкъла аралы эришуледе да хорлагъанды.

Бу жолгъу эришулери уа Мордовияда Саранск шахарда 10-17 июльда бардырылгандыла. Анга спорт школаны айырмалы келечилери къатышхандыла. Хар ауурлукъда сегиз боксчу бар эди. Бу жол да таулу жаш кесин иги жаны бла кёрюзтгенди. Кеси ауурлугъунда экинчи жерни алганды. Ол а бек уллу жетишимди.

Жаны Илияс билдиргенге кере, Элбрусну спортчуларыны араларында Журтубайланы Рустам ышангылыладан бирине саналады. Ол бийыл 25 сентябрьде Пицунда шахарда бардырыллыкъ уллу эришулеге да къатышырыкъды. Анда хорлагъанла Россейни биринчилиги ючюн сермешлеге къошулукъдула.

Элбрусчу жашдан анда да алчылыкъланы сакълайбыз. Келир жол да атасын Бузжигитни, анасын Аминаны, къарындашларын, жамауатын да къууандырыр деп ышанабыз.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса
Суратны **ХАДЖИЛАНЫ**
Жамал алганды.

Учредитель: Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бла Правительствоу

<p>Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал</p> <p>РЕДКОЛЛЕГИЯ: ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редакторну орунбасары) ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редакторну орунбасары) ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретарь) МОКЪАЛАНЫ Зукура (культура бёлюмнө таматасы) ТИКАЛАНЫ Фатима (жамауат-политика бёлюмнө таматасы)</p>	<p>ТЕЛЕФОНЛА: Редакторну приёмный - 42-63-01. Баш редакторну орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.</p> <p>Газет Басманы эм асламды информацияны эркиндиклерин къоруулау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чю июльда регистрация этилгенди. Регистрация номер —Н—0066. Индекс - 51532</p> <p>Газетни басмагъа КъМР-ни Басма эмда асламды коммуникацияла жаны бла къырал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди.</p> <p>Газет "Тетраграф" ООУ-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33</p>	<p>Номерге графикте кере 19.00 сагъатда къол салынады. 20.00 сагъатда къол салынганды.</p> <p>ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАРГАНЛА: Мокъланы Зукура - дежурный редактор; Кетенчиланы Зуфия-жууаплы секретарыны орунбасары; Гезьяланы Валентина - (1, 2, 3, 6-чы бетле), Бийёккуланы Жаннета - (5, 6, 7, 8-чы бетле) - корректорла.</p> <p>Тиражы 2100 экз. Заказ №1047 Багъасы 10 сомду</p>	<p>РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:</p> <p>360000, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 5 электронный почтасы: elbor_50@mail.ru</p>
--	---	---	--